

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 70 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Februara 1930.

PATENTNI SPIS BR. 6696

Penkala tvornice d. d., Zagreb.

Mjerila na sklop.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 6552.

Prijava od 31. januara 1929.

Važi od 1. avgusta 1929.

Najduže vreme trajanja do 31. maja 1944.

U osnovnom patentu br. 6552 opisano je više mjerila na sklop, koja se dadu pomoću izrezaka i zakovica sklopiti, a pomoću vijaka rasklopljenu fiksirati.

Nazočnim se pronalaskom daje nova tipa trokuta s proširenom uporabivosti, a kod drugih se trokutova i kutnika konstrukcija ujednostavnjuje.

Trokuti i kutnici prema dosadanjem osnovnom patentu imaju izreske, pomoću kojih se dadu sklopiti, ali se ne dadu rastaviti tako, da sve stranice skupa tvore ravnalo ili jedno mjerilo duljine. Izresci pako imali su samo tu svrhu, da omoguće sklapanje i rasklapanje.

Prema nazočnom pronalasku izresci ili sasvim otpadaju ili su produljeni tako, da omogućuju novu uporabu tako konstruiranog trokuta.

Na nacrtu prikazani su primjeri izradbe pronalaska.

Fig. 1 prikazuje u pogledu odozgora mjerilo dužine, koje se sastoji iz tri članka, čija se duljina ravna prema tome, da li imade služiti za istokračni ili raznokračni trokut. Ti su članci spojeni zakovicama, oko kojih se dadu okretati.

Fig. 2 prikazuje to rašireno mjerilo u pogledu sa strane.

Fig. 3 prikazuje istokračni pravokutni trokut, dobiven djelomičnim sklapanjem članka toga mjerila, a

Fig. 4 pokazuje mjerilo sasvim sklopljeno u pogledu sa strane.

Kada se želi dobiti istokračni pravokutni trokut, služiti će srednji od triju članaka kao hipotenuza, te će na oba kraja imali šiljeve u kutu od 45 stupanja. Jednake šiljeve imaju oba kraka onđe, gdje su sa zakovicama spojene sa člankom, koji služi kao hipotenuza, dočim će na drugim krajevima biti pravokutno odrezani. Na jednom od ovih krajeva nalazi se glava, a na drugom matica tlačnoga dugmeta ili sličnog pa kada se želi fiksirati pravokutni trokut, stisne se glava u maticu.

Kod raznokračnog pravokutnog trokuta uzeli će se jedan okrajnji članak kao hipotenuza, a srednji i drugi okrajnji kao katete, pak će njihovi šiljci biti izrezani tako da se kod sklopa u trokut tačno pokrivaju.

Prednost je ove konstrukcije u tom, da se dade upotrijebiti kao ravnalo ili mjerilo duljine sa dužinom od zbroja dužine skoro svih triju stranica. Radi sklapanja u trokut ili potpunog sklapanja ne treba izreska, što ujednostavnjuje posao kod fabricacije, a fiksirati se dade jednostavnim tlačnim dugmetom.

Sasvim je jednaka izradba i kod kutnika, samo što je kod njega jedan krak produžen. Fig. 5 prikazuje rastavljeni kutnik kao mjerilo duljine u pogledu odozgora. Fig. 6 prikazuje kutnik u pogledu odozgora, Fig.

7 taj kutnik sasvim sklopljen u pogledu odozgora.

Ovđe je hipotenuza treći članak, proviđena je na kraju glavom dugmeta, koja se potisne u maticu, smještenu na prvom kraku tako, da naslana tačno pravi kut između prvog i drugog članka, kada je glava gumba utisnuta u maticu.

Prednost je ove konstrukcije jednaka, kao što je opisano kod trokuta

Fig. 8 prikazuje istokračni pravokutni trokut u pogledu odozgora. Trokut se sastoji od tri komada, od kojih imade svaki dugački izrezak, kao što je prikazano na Fig. 9. Pomoću zakovica ili bolje pomoću vijaka dadu se tri stranice fiksirati tako, da tvore istokračni pravokutni trokut. Pomicanjem zakovica ili vijaka u izrescima mijenja se položaj stranica tako, da se mogu dobiti svi mogući kutovi, sve dok se mjerilo sasvim ne sklopi, kako se vidi na Fig. 10 u pogledu odozgora.

Prednost ovoga trokuta naprama onom u osnovnom patentu, koji imade samo jedan kraći izrezak, jesle u mogućnosti mnogostranije uporabe, jer potonji daje samo jedan kut od 90 stupanja i dva kula po 45 stupanja, dočim ovaj daje sve kutove do 180 stupanja.

Patentni zahtjevi:

1. Mjerila na sklop prema patentu br. 6552, naznačena tim, da se dadu pomoću zakovica ili vijaka raširiti i sklapati, a po-

moću tlačnog dugmeta ili sl. fiksirati kao trokutu ili kutnici.

2. Mjerilo na sklop prema zahtjevu 1, naznačeno tim, da se sastoji iz tri pomoću zakovica ili vijaka okreljivo spojena članka, koji se dadu sasvim raširiti kao ravnalo ili mjerilo dužine, te okretanjem oko zakovice ili vijka dovesti u položaj, da tvore istokračne ili raznostranične pravokutne trokute, da se dadu u ovom položaju zaporom, kao tlačnim dugmetom, fiksirati, a odrješenjem ovoga zapora opet raširiti ili sasvim sklopiti. (Fig. 1, 3 i 4).

3. Mjerilo na sklop prema zahtjevu 1, naznačeno tim, da se sastoji iz tri pomoću zakovica ili vijaka okreljivo spojena članka, koji se dadu sasvim raširiti kao ravnalo ili mjerilo duljine, te okretanjem drugog članka za 90 stupanja, a trećeg članka za 45 stupanja sastaviti kutnik, pri čem se daje treći član na prvom fiksirati zaporom, kao tlačnim dugmetom, a odrješenjem ovoga zapora opet dadu članci raširiti ili pako sasvim jedan preko drugog sklopiti. (Fig. 5, 6 i 7).

4. Mjerilo na sklop prema osnovnom patentu br. 6552, naznačeno tim, da se sastoji iz istokračnog pravokutnog trokuta, kod kojega su sva tri kraka proviđena izrezima, koji prolaze cijelom njihovom duljinom do zakovica ili vijaka na vrhovima, koji se dadu u tim izrescima pomicati tako, da se mogu tvoriti svi kutovi do 180 stupanja, kod kojega je kula mjerilo sasvim sklopljeno tako, da se krakovi pokrivaju. (Fig. 8, 9 i 10).

